

Det er styrets ansvar

Oppsummering av funn fra tilsyn med private skoler i 2014

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	3
1. Bakgrunn om tilsyn.....	5
1.1 Om tilsyn med private skoler.....	5
1.2 Hvordan velger vi ut hvilke skoler og tema vi skal føre tilsyn med.....	5
2. Funn fra tilsyn.....	6
2.1 Styret skal følge opp sitt ansvar overfor skolen.....	6
2.2 Skolene skal ha en forsvarlig økonomiforvaltning.....	7
2.3 Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring....	7
2.4 Skolene skal følge forvaltningslovens saksbehandlingsregler	8
2.5 Skolene skal gjennomføre nasjonale prøver.....	9
2.6 Skolene skal gjennomføre Elevundersøkelsen	10
2.7 Skolene skal ha godkjente skolelokaler	11
2.8 Skolenes årsregnskap gir oss verdifull sektorinformasjon	12
3. Tilsyn fører til endring hos de private skolene	13
3.1 Bruddene på regelverket blir rettet	13
3.2 Årsakene er sammensatte.....	13
3.3 Hva gjør vi videre?.....	14
4. Aktiviteten i 2014	15
4.1 Kort og greit	15
4.2 Tilsynsaktiviteten i tall.....	16
4.3 Andre oppgaver.....	18
Vedlegg 1: Om metode for gjennomføring av tilsyn.....	20
Vedlegg 2: Oversikt over gjennomførte tilsyn i 2014	22

Oppsummering av funn fra tilsyn med private skoler i 2014

Sammendrag

Tilsyn bidrar til å sikre en trygg og likeverdig opplæring

Alle barn og unge har rett til en trygg og likeverdig opplæring av høy kvalitet. Det har Stortinget bestemt. Tilsyn er et av flere virkemidler som staten benytter til å nå dette målet. I tilsyn undersøker vi om skolene oppfyller kravene som er gitt i regelverket, og hvis vi oppdager forhold som ikke er i samsvar med regelverket, passer vi på at forholdene endres. Alle skal kunne ha tillit til at opplæringstilbudet til barn og unge er i samsvar med det Stortinget har bestemt.

Noen funn fra tilsyn i 2014

I 2014 var 315 skoler godkjent etter privatskoleloven eller voksenopplæringslovens kapittel 4. Av 615 000 elever på grunnskolen og 197 000 på videregående skole gikk henholdsvis 3,2 % på privat grunnskole og 7,7 % på privat videregående skole. Skolene mottok 3,8 milliarder kroner i statstilskudd.

Vi førte tilsyn med 25 % av skolene som var i drift i 2014.

På de 80 skolene gikk det til sammen 9000 elever.

Skolene har vilje til å rette opp brudd på regelverket

Når vi åpner tilsyn med en skole, avslutter vi ikke tilsynet før alle funn er rettet opp. De aller fleste skolene iverksetter tiltak for retting etter å ha mottatt vedtak med pålegg om retting, og de fleste tilsynene avsluttes ved rettefristens utløp. Reduksjonen i antall brudd på regelverket tyder på at tilsynene har en god effekt og bidrar til at privatskolene følger regelverket.

I tilsynene vi har gjennomført i 2014 er det noen hovedfunn som vi vil trekke frem.

Dette er områder hvor vi ser at flere skoler har utfordringer og hvor vi anbefaler at alle skoler ser på sin egen praksis.

- Styret ved skolen skal sørge for at skolen tilbyr opplæring i samsvar med regelverket

Gjennom tilsynene ser vi at styret ved de private skolene ofte ikke behersker oppgaven som øverste ansvarlig for skoledriften. Dette fant vi også i tilsynene vi gjennomførte i 2013. Mange styrer består av foreldre eller personer med tilknytning til skolen, som ikke har særlig kompetanse om skoledrift. Dette er gjerne personer som innehar styrevervet ved siden av en fulltidsjobb. Svak forståelse for regelverket og manglende systemer for internkontroll gjør det vanskelig for styret å oppdage regelbrudd på skolen.

- Private skoler skal sørge for en forsvarlig økonomi- og regnskapsforvaltning

Private skoler har ikke anledning til å ta utbytte av statstilskuddet og skolepenger. Midlene er øremerket til elevenes opplæring – skolepengene og tilskuddet skal komme elevene til gode. I 2014 førte vi tilsyn med fem skoler som handlet om dette. I alle sakene ble det avdekket mangler ved styrets arbeid med å sørge for at skolen har en forsvarlig økonomi- og regnskapsforvaltning.

Videre fant vi at to av skolene brukte statstilskuddet og skolepengene på en slik måte at det ikke kom elevene til gode.

- Skolene skal jobbe systematisk med elevenes skolemiljø

Alle elever har rett på en trygg skolehverdag fri for mobbing og andre krenkelser. Vi ser at noen skoler synes det er utfordrende å arbeide systematisk med skolemiljøet. Systematisk arbeid med skolemiljøet hvor alle de ansatte er involvert, bidrar til at skolen fanger opp elever som ikke opplever trygghet og sosial tilhørighet på skolen. Det handler også om at de ansatte vet hvordan de skal håndtere situasjoner og hendelser der elevene har opplevd krenkelser. Systematisk forebyggende arbeid blant personalet bidrar til at skolen reduserer utfordringer med skolemiljøet og hindrer at det oppstår saker der enkeltelever ikke har et trygt skolemiljø.

- Skolene skal følge saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven

Halvparten av skolene vi førte tilsyn med på dette temaet, følger ikke saksbehandlingsreglene etter forvaltningsloven. Mangler ved saksbehandlingen kan få direkte konsekvenser for elevenes rettssikkerhet. Det kan blant annet bli vanskeligere for elever og foreldre å vite på hvilket grunnlag skolen har tatt avgjørelsen, og hvilke klagemuligheter de har hvis de er uenige. Over halvparten av skolene ga ikke elevene og foreldrene tilstrekkelig informasjon om klageprosessen da de fattet vedtak.

1. Bakgrunn om tilsyn

Hensikten med denne oppsummeringen er først og fremst å gi en oversikt over funnene fra tilsyn med de private skolene. Rapporten viser blant annet hvor mange tilsyn og hvilke tilsynsaktiviteter som er gjennomført, hvilke lovkrav vi har kontrollert og hva vi har funnet i tilsynene. Les mer om hvordan vi fører tilsyn, i vedlegg 1.

1.1 Om tilsyn med private skoler

Utdanningsdirektoratet fører tilsyn med godkjente private skoler over hele landet og i utlandet. Å føre tilsyn innebærer i hovedsak å kontrollere at skolene følger fastsatte lover og forskrifter, og påse at eventuelle brudd blir rettet opp. I denne rapporten gir vi en oppsummering av tilsynene vi gjennomførte i 2014.

I oppsummeringen har vi avgrenset utvalget til tilsyn der foreløpig tilsynsrapport ble sendt ut i 2014. Foreløpig tilsynsrapport er den første rapporten skolen får fra oss. Formelt sett er den et varsel om vedtak. Bakgrunnen for avgrensningen er at de foreløpige tilsynsrapportene best presenterer sektortilstanden i 2014, fordi de beskriver situasjonen vi fant på skolen.

1.2 Hvordan velger vi ut hvilke skoler og tema vi skal føre tilsyn med

Det er verken mulig eller ønskelig å føre tilsyn med alle skolene på alle temaene hvert år. Utvelgelsen av skoler, tema og tidspunkt for tilsyn, baseres derfor på en risikovurdering.

Vi bruker alle opplysningene vi har tilgjengelig i Utdanningsdirektoratet til å vurdere hvor stor sannsynligheten er for regelverksbrudd. Svar fra Elevundersøkelsen, opplysninger som kommer direkte fra en elev eller foresatt, innsendte årsregnskap og forskningsresultater er eksempler på informasjon vi jobber ut fra. Det er veldig viktig for oss å bruke informasjon fra mange kilder. Dette fordi vi vil vite mest mulig om alle skolene, før vi velger ut hvilke skoler som skal få tilsyn.

Når vi vurderer risikoen, ser vi først på sannsynligheten for at et bestemt regelverksbrudd kan finne sted. Vi vet at skolene opplever noen områder som mer utfordrende enn andre, og gjennom de opplysningene vi har, kan vi ofte se at ikke alt er i orden på skolen. Deretter ser vi på konsekvensen av regelverksbruddene. Noen regelverksbrudd medfører større konsekvenser enn andre, så vi velger de områdene hvor følgene av brudd på regelverket er mest alvorlige. Samlet sett sørger risikovurderingene for at vi bruker ressursene våre der de trengs mest.

Ut fra risikovurderingene og situasjonen på den enkelte skolen, tilpasser vi også tilsynets omfang. I noen tilsyn går vi veldig dypt inn i virksomheten til en skole og ser på mange forskjellige områder av skolens virksomhet. I andre tilsyn ser vi kanskje bare på én enkelt ting. Denne tilpasningen til risikoen på den enkelte skolen hindrer også at tilsynene blir unødvendig omfattende.

2. Funn fra tilsyn

2.1 Styret skal følge opp sitt ansvar overfor skolen

Styret ved de private skolene behersker ikke alltid oppgaven som øverste ansvarlig for skoledriften og med å etterleve kravene i privatskoleloven. Mange styrer består av foreldre eller andre personer med tilknytning til skolen, som stiller opp på frivillig basis.

Styrets medlemmer velges vanligvis for en begrenset periode av gangen, og manglende kontinuitet er ofte en utfordring for skolen. Dette gjør at styret ikke alltid har kompetansen som kreves for å drive en privatskole. I tillegg til de vanlige pliktene et styre har, er det flere særplikter i privatskoleloven som skolene skal oppfylle. Vi ser også at styret ofte mangler et forsvarlig system (for internkontroll) som skal avdekke forhold som er i strid med lover eller forskrifter, og som skal sikre at det blir gjort endringer der det er nødvendig.

Vi har for eksempel sett dette ved en skole, hvor skolen var informert om at det ville komme et oppfølgingstilsyn. Styret hadde fulgt opp skolens arbeid med påleggene fra forrige tilsyn, men vi avdekket fortsatt noen mindre regelverksbrudd innenfor de samme områdene. Samtidig så vi at styret ikke hadde gjort nok for å vurdere om skolen fulgte regelverket på andre områder. Skolen har over tid hatt hyppige utskiftninger av styret, og det ble valgt et nytt styre underveis i tilsynet. I denne saken, og i flere andre saker, er det tydelig at styret føler at de ikke var ansvarlige for den tidligere praksisen på skolen. Tilsynet viste at styret ikke forsto ansvaret som følger med arbeidet som øverste ansvarlige organ for en privatskole – et ansvar som gjelder uavhengig av hvilke personer som sitter i styret til enhver tid.

Dette er i samsvar med Kunnskapsdepartementets uttalelse i vedtak 10. juni 2013:
«Departementet har merket seg at det sittende styret ved skolen har gjennomført tiltak for å bringe virksomheten ved skolen i samsvar med regelverket. I spørsmålet om nødvendig tillit må likevel departementet forholde seg til skolen som sådan og dennes historikk, og ikke kun det sittende styret.»

Når vi påpeker brudd på regelverket, viser de fleste skolene vilje til å rette opp egen praksis. Men når styret ikke oppfyller kravene som loven stiller til arbeidsplikter og forsvarlige systemer, klarer de ofte ikke å sikre at regelverket blir fulgt på alle områder. Et kompetent styre og et fungerende forsvarlig system er etter vårt syn helt sentralt for at skolen skal kunne klare å oppfylle alle kravene i regelverket.

Styret er i mange tilfeller altfor avhengig av skoleledelsens anbefalinger og handlingskraft for å få gjennomført sine oppgaver og plikter. Mange overlater alt ansvar til skolens daglige leder, noe som kan gå utover daglig leders egne arbeidsoppgaver. Det gjør også at styrene er prisgitt informasjonen fra daglig leder istedenfor at styret selv sørger for å få inn informasjonen de finner nødvendig for å sikre at skolen følger kravene i regelverket. Vi ser også at styrene i altfor stor grad er avhengig av tilsyn og tilbakemeldinger fra myndighetene for å få på plass nødvendige endringer.

Det er viktig at styret på egen hånd sørger for at regelverket blir fulgt til enhver tid. Vi ønsker derfor å gjøre private skoler mer bevisst på hva som kreves av et styre. I tillegg til å fremheve styrets ansvar, vurderer vi også om, og eventuelt hvordan, vi kan gjøre dette ansvaret mer synlig i tilsynsrapportene våre fremover.

2.2 Skolene skal ha en forsvarlig økonomiforvaltning

Private skoler mottar årlig 85 % av hva det koster for elever i offentlige skoler i tilskudd. I tillegg kan skolene ta inntil 15 % i skolepenger. Det er ulovlig for skolene å ta utbytte av midlene, fordi de er øremerket til elevenes opplæring – skolepengene og tilskuddet skal komme elevene til gode. Vi fører derfor økonomitilsyn på skoler med høy risiko for at statstilskuddet og skolepengene ikke kommer elevene til gode.

I 2014 førte vi tilsyn med fem private skoler om hvordan skolene bruker statstilskuddet. Tre av skolene drev med annen virksomhet enn skoledrift, noe som øker risikoen for at offentlige midler går til annet enn skoletilbudet, og at skolens fokus tas vekk fra å drive skolevirksomhet. De to andre skolene brukte statstilskuddet og skolepengene på en slik måte at det ikke kom elevene til gode. For to av skolene varslet vi tilbakebetalingskrav på henholdsvis kr 235 051 og kr 406 308. Dette er alvorlig fordi det til syvende og sist er elevene som blir rammet. Ulovlig inntaksgebyr, for høye skolepenger, utlån av statstilskudd og manglende styrevedtak av skolepengesatsen er andre områder hvor skolene må bli bedre.

2.3 Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring

Skolens arbeid med elevenes psykososiale miljø (hvordan elevene opplever det sosiale miljøet, læringssituasjonen og de mellommenneskelige forholdene på skolen) var tema i fire tilsyn i 2014. To av skolene er internasjonale skoler som følger undervisningsfilosofien og læreplanene til International Baccalaureate (IB).

De to IB-skolene har trukket frem at undervisningsfilosofien og den pedagogiske plattformen som ligger til grunn for godkjenningen av skolen, International Baccalaureate, har et bredt syn på hva som gir et godt læringsmiljø. Tilsyn som er gjennomført ved de to skolene viser likevel at IB sin filosofi og pedagogiske plattform i seg selv ikke oppfyller de kravene som privatskoleloven stiller til arbeidet med elevens psykososiale miljø.

Når det gjelder de to andre skolene, viser funnene at skolene jobber med skolemiljøtiltak og iverksetter tiltak for å følge opp enkeltelever. Systematisk arbeid med skolemiljøet hvor alle de ansatte er involvert, bidrar til at skolen fanger opp der elevene ikke opplever trygghet og sosial tilhørighet på skolen. Det handler også om at de ansatte vet hvordan de skal håndtere situasjoner og hendelser der elevene har opplevd krenkelser. Systematisk forebyggende arbeid i personalet bidrar til at skolen reduserer utfordringer med skolemiljøet. Skolens arbeid med skolemiljøet hadde ikke denne systematiske tilnærmingen.

2.4 Skolene skal følge forvaltningslovens saksbehandlingsregler

Skolen tar flere avgjørelser som er bestemmende for elevenes rettigheter eller plikter. Der slike avgjørelser er særlig viktige for elevene, er det bestemt at skolene skal følge forvaltningslovens saksbehandlingsregler. Saksbehandlingsreglene skal sørge for at elevenes rettssikkerhet blir ivaretatt, blant annet ved å sikre at elevene får vite hva skolen har basert sin avgjørelse på, og gi elevene (og eventuelt foreldrene) den informasjonen de trenger for å kunne klage.

I 41 tilsyn har vi vurdert skolens avgjørelser om innvilgelse eller avslag på skoleplass, permisjon fra undervisningen, bortvisning fra skolen og tiltak for å bedre en elevs psykososiale miljø. Bare i tre saker fant vi ikke brudd på regelverket hos skolen. Over halvparten av skolene opplyste ikke elevene om at de kunne få se dokumentene i saken hvis de ønsket det. Omtrent 50 % av skolene ga heller ikke elevene tilstrekkelig informasjon om klageprosessen (klagerett, klagefrist, hvem som avgjør klagen, fremgangsmåte o.l.). Når elevene ikke får denne informasjonen, innskrenkes deres mulighet til å vurdere om de ønsker å klage. I omtrent 10 % av tilsynene fant vi at skolene krevde at elevene måtte begrunne hvorfor de klager. Dette er ikke et krav for å kunne klage til overordnet organ. Krav om begrunnelse kan også føre til at færre klager på skolens vedtak.

Vedtak om bortvisning

Når skolen bestemmer seg for å bortvise en elev, skal de også opplyse eleven om rett til utsatt iverksetting. Dette betyr at eleven skal kunne be skolen om å behandle en eventuell klage før han eller hun blir bortvist. Hvis eleven ikke blir opplyst om dette, vil det ofte ikke være noe poeng i å klage – eleven kan jo ikke få tilbake tiden de var bortvist. Over en tredjedel av skolene opplyste ikke om denne retten.

Vedtak om tiltak som gjelder det psykososiale miljøet

Alle elever har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring på skolen. Skolemiljøet skal ikke forårsake eller skape helseplager eller mistrivsel. Det skal heller ikke ødelegge, hindre eller forstyrre læringen til elevene.¹ I tilfeller hvor eleven eller foreldrene til eleven ikke er fornøyd med skolemiljøet, kan de henvende seg til skolen, som skal fatte et vedtak. Skriftlighetsprosedyren som vedtaket sikrer, bidrar til å gi elevene informasjon som gjør dem i stand til å ta til motmæle dersom de ikke er enige i skolens beslutning. Lovgiver har ment at elevens psykososiale miljø er så viktig at det fortjener et ekstra vern gjennom saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven. Dette er grunnen til at skolene må passe på å fatte vedtak når en elev eller forelder ber om tiltak vedrørende det psykososiale miljøet. Gjennom tilsynet har vi også sett at skolene av og til «ikke tenker på» at det kan være flere elever som er berørt av et vedtak. Det er viktig at skolene tenker gjennom hvilke konsekvenser deres beslutninger om skolemiljøet får for alle elever som kan bli berørt, ikke bare den eleven som ber om tiltaket.

I 22 av de 41 sakene hvor vi har bedt skolen sende oss vedtak om tiltak knyttet til skolemiljøet, svarte skolene at de ikke hadde fattet slike vedtak. De fleste skolene begrunnet dette med at det ikke hadde vært nødvendig, ettersom de hadde et godt skolemiljø og ikke hadde fått noen henvendelser fra elevene eller foreldrene. I 5 av de 41 sakene hadde skolen fått en henvendelse fra eleven og gjort noe, som å skrive et notat eller sende et brev, men eleven hadde ikke fått det vedtaket han eller hun hadde rett på.

¹ Ot.prp. nr. 72 (2001-02) til § 9a-1.

De 41 skolene er ikke valgt ut på bakgrunn av risiko knyttet til skolens arbeid med det psykososiale miljøet, og de bør dermed utgjøre et ganske representativt bilde av privatskolene generelt. At bare 44 % av skolene har fattet vedtak om tiltak for å bedre det psykososiale miljøet i løpet av de siste to årene, virker lavt. I analysen av Elevundersøkelsen 2013 ² kommer det frem at mange elever opplever at de får lite hjelp av skolen. På seks spørsmål om ulike typer krenkelser, svarer ca. 20 % av elevene at skolen hadde kjennskap til problemene, men at de ikke har gjort noe aktivt for å rette de opp. Elevundersøkelsen 2014 ³ viser en liten nedgang rundt dette, men tallene viser fremdeles at ca. 20 % av elevene ikke opplever at de får hjelp fra skolen.

2.5 Skolene skal gjennomføre nasjonale prøver

Skolene skal hver høst gjennomføre nasjonale prøver for elever på 5., 8. og 9. trinn. Formålet med de nasjonale prøvene er å vurdere om skolen har klart å utvikle elevenes grunnleggende ferdigheter i lesing, regning og i deler av faget engelsk.

De private skolene har, på lik linje med de offentlige skolene, både en plikt til å gjennomføre de nasjonale prøvene og til å sørge for at elevene deltar. Denne plikten innebærer at skolen skal informere elever og foreldre om prøvene, melde opp alle elevene i prøveadministrasjonssystemet (PAS), ha en lovlig fritakspraksis og legge til rette for at fraværende elever kan ta prøven senere.

Som en del av vår risikovurdering av private skoler, hentet vi i 2014 ut informasjon fra PAS og Grunnskolens Informasjonssystem (GSI) om skolenes gjennomføring av de nasjonale prøvene i 2013. Vi fikk da informasjon om skolene hadde meldt opp alle sine elever til de nasjonale prøvene, hvor mange elever som ble fritatt fra prøvene og hvor mange elever som ikke deltok som følge av andre grunner.

Vi valgte ut de seks skolene med høyest risiko. Dette var de skolene med størst avvik mellom skolens elevtall i GSI på de aktuelle trinnene og antall påmeldte elever i PAS, skoler med mange fritatte eller fraværende elever eller skoler med en kombinasjon av forholdene. Alle de seks skolene med høyest risiko var steinerskoler.

Tilsynene ble gjennomført høsten 2014, og risikovurderingen som lå til grunn for utvalget vårt av skoler, viste seg å være svært treffsikker. Ingen av skolene gjennomførte nasjonale prøver i samsvar med regelverket, og alle skolene hadde mangelfull saksbehandling vedrørende fritak fra nasjonale prøver.

Tilsynet viste også at nesten alle skolene fritok elever som ikke hadde vedtak om spesialundervisning eller særskilt språkopplæring, og de vurderte heller ikke om prøvene ville ha mye å si for opplæringen til elevene. Begge kriteriene skal imidlertid være oppfylt for at skolen kan fritta en elev fra en nasjonal prøve.

Når det gjelder skolens saksbehandling av vedtak, hadde tre av seks skoler ikke fattet skriftlige enkeltvedtak om fritak fra prøver. Skolene som hadde fattet vedtak, oppfylte ikke kravet om at vedtakene skal informere om klagerett, klagefrist, klageinstans og fremgangsmåten ved klage. Nesten alle skolene manglet også informasjon om foreldrene og elevens rett til å se sakens dokumenter.

² <http://www.udir.no/Tilstand/Forskning/Rapporter/NTNU/Elevundersokelsen-2013--analyse-av-mobbing-krenkelser-og-arbeidsro-i-skolen/>

³ <http://www.udir.no/Tilstand/Forskning/Rapporter/NTNU/Elevundersokelsen-2014--mobbing-krenkelser-og-arbeidsro/>

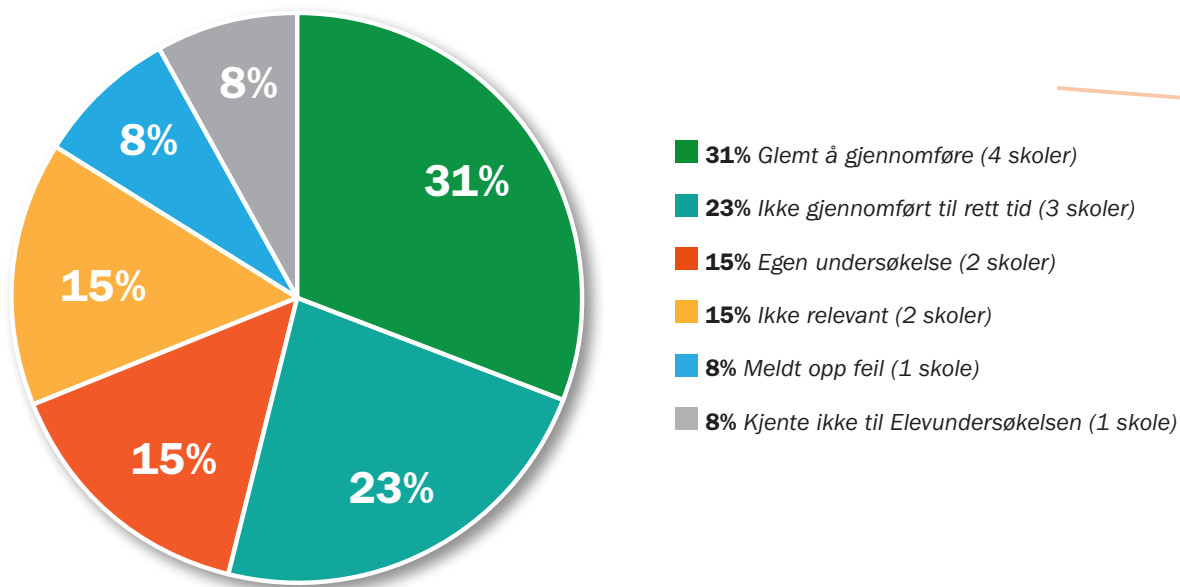
2.6 Skolene skal gjennomføre Elevundersøkelsen

Elevundersøkelsen er en landsomfattende undersøkelse som tar for seg elevenes læringsmiljø. Alle elevene på 7. trinn, 10. trinn og Vg1 skal ha mulighet til å svare. Undersøkelsen gir elevene mulighet til å si sin mening om blant annet læring og trivsel på skolen, og er en viktig kilde til informasjon om elevens oppfatning av eget læringsmiljø. Undersøkelsen danner også et viktig grunnlag for den enkelte skoles arbeid med skolemiljøet.

Det er skolen som har ansvaret for at Elevundersøkelsen gjennomføres hver høst. Dette innebærer blant annet at skolene må bestille brukernavn til alle elevene på de obligatoriske trinnene og videreformidle dem til elevene som skal delta i undersøkelsen.

Høsten 2014 ble det gjennomført tilsyn med 18 skoler, og vi fant brudd på regelverket ved 13 av dem. Andelen regelverksbrudd er langt høyere enn blant privatskoler generelt, og gir ikke et representativt bilde av situasjonen blant de private skolene, fordi skolene er valgt ut på bakgrunn av konkrete risikovurderinger. Alle skolene vi førte tilsyn med gjennomførte den obligatoriske Elevundersøkelsen høsten 2014.

2.7 Skolene skal ha godkjente skolelokaler

Det finnes mange regelverk som direkte eller indirekte skal sikre et godt fysisk skolemiljø for elevene.⁴ Skoleanlegget skal være godkjent av Fylkesmannen. Fylkesmannens oppgave er å få bekreftet at ulike kommunale krav er oppfylt og på bakgrunn av dette vurdere om lokalene egner seg for privatskoledrift. I flere år har vi i våre tilsyn kontrollert om privatskolene har godkjente anlegg.

Siden 2009 har dette lovkravet vært tema i mer enn 90 tilsyn, og i 2014 åpnet vi syv tilsyn med dette som tema. Bakgrunnen for at vi åpnet tilsyn var konkret informasjon om at skolene manglet godkjenning. Vi ser at det kan ta svært lang tid å få på plass en godkjenning for skoleanlegg. Vi har hatt eksempler der det har tatt flere år fra vi påpekte regelverksbruddet, til skolene klarte å vise frem en godkjenning.

⁴ Slike krav finnes blant annet i forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager, forskrift om miljørettet helsevern (generell forskrift), brann- og eksplosjonsvernloven, plan- og bygningsloven med div. forskrifter, arbeidsmiljøloven med forskrifter, strålevernforskriften mv. Til sammen er det minst åtte ulike regelverk og fem tilsynsmyndigheter.

2.8 Skolenes årsregnskap gir oss verdifull sektorinformasjon

Hvert år kontrollerer vi årsregnskapene til alle privatskolene. Denne kontrollen utføres for siste regnskapsår. Kontrollen som ble utført i 2014, var derfor av årsregnskapene for 2013. Vi kontrollerte 306 årsregnskap totalt. Tilsynet innebærer ikke en godkjenning av regnskapet. Resultatene fra årsregnskapstilsynene bruker vi sammen med annen informasjon til å velge ut skoler for tilsyn. I og med at vi gjennom årsregnskapstilsynet gjennomfører kontroll med alle privatskolene, er også årsregnskapstilsynet en måte å vise alle de private skolene at vi følger med på hva de gjør.

Alle skoler blir kontrollert innenfor 19 kontrollpunkter. Kontrollpunktene tar blant annet for seg hvor mye skolepenger skolen tar, eller om skoler driver med annen virksomhet ved siden av den normale skoledriften.

36 av skolene hadde høy risiko i 2014. Av de 36 skolene er 11 stykker enten under tilsyn, eller har hatt tilsyn med økonomi som tema, de siste par årene. At det er mange skoler med høy økonomisk risiko understreker nødvendigheten av å kontrollere skolenes økonomi.

21 % av landets privatskoler (64 stk.) fikk varsel om mangelfull/manglende levering av årsregnskapet for 2013. Dette er en økning sammenlignet med året før, til tross for at vi i april sendte ut et skriv med påminnelse om fristen til de private skolene. Det at så mange skoler ikke leverer inn årsregnskapet innen fristen, tyder på at skolene ikke tar kravene om økonomiforvaltning på alvor.

Skolene som leverte mangelfullt/manglende årsregnskap, mottok varsel om tilbakeholdelse av statstilskuddet. Av de 64 skolene som mottok varsel, leverte 57 av skolene årsregnskap etter varselet, men før vedtak om tilbakeholdelse av statstilskuddet. Vi mener at det å varsle om tilbakeholdelse av statstilskudd, er et effektivt virkemiddel for å få skolene som ikke hadde levert regnskapet til å reagere. På den måten blir kontrollen av årsregnskapene mest mulig effektiv.

3. Tilsyn fører til endring hos de private skolene

3.1 Bruddene på regelverket blir rettet

Når vi åpner et tilsyn med en skole, avslutter vi ikke tilsynet før alle avdekkede regelverksbrudd er rettet opp. Vi ser den samme tendensen som tidligere år når det gjelder retting av brudd på regelverket: De fleste skolene er velvillige til å rette opp manglene etter å ha fått pålegg om å gjøre dette.

I de få sakene hvor skolen ikke retter opp regelverksbruddene så snart de er påpekt, skyldes dette i hovedsak at de er uenige i vår forståelse av loven. Disse sakene blir gjerne påklaget og sendt videre til Kunnskapsdepartementet for klagebehandling.

Generelt kan vi si at skolene har stor vilje til å rette forhold som ikke er i samsvar med regelverket. Det at vi mottar få klager på vedtakene våre, og at skolene retter opp forholdene når de blir pålagt det, dette indikerer at skolene har tillitt til Utdanningsdirektoratet og vurderingene våre. Reduksjonen i antall regelverksbrudd tyder på at tilsynene har en god effekt og bidrar til at privatskolene følger regelverket som er satt.

3.2 Årsakene er sammensatte

Tilsynsresultatene viser at det fortsatt er private skoler som ikke følger regelverket. Resultater fra fylkesmennenes tilsyn viser at situasjonen i stor grad er tilsvarende ved offentlige skoler. Hva er egentlig grunnen til dette?

Årsaken til regelverksbruddene ved private skoler er antagelig sammensatt av flere ting, og tilsynsresultatene gir ikke et fullstendig bilde for å kunne vurdere alle årsakene. Noen forhold kan vi imidlertid trekke frem som årsaksfaktorer. Styret har ofte lite kjennskap til regelverket og pliktene de har som øverste organ i en privatskole. Det er helt avgjørende for en lovlig og velfungerende skolevirksomhet at styrets medlemmer forstår og behersker oppgaven det er å drive en privat skole.

Hos enkelte skoler kan det også se ut til å være en manglende prioritering av de delene av regelverket som ikke oppfattes som skolens kjernevirksomhet. At 18 skoler, to år på rad, ikke klarte å sende inn årsregnskapet sitt innen fristen, tyder på at dette er en oppgave de har valgt ikke å prioritere. Dette kan skyldes at skolene mangler forståelse for hensikten med regelverket.

Det samme gjelder skolens mangelfulle saksbehandling når de fatter vedtak. Forvaltningslovens saksbehandlingsregler er relativt enkle. De fleste ville blitt oppfylt hvis skolen hadde brukt en god mal, men mange av skolene fatter mangelfulle vedtak. At flere av skolene oppfylder kravene i noen typer vedtak, men ikke i andre, tyder på at de mangler den grunnleggende forståelsen for hva som kreves i saksbehandlingen, og at skolene har lav juridisk kompetanse. I flere av de 41 tilsynene vi gjennomførte med skolens forvaltningskompetanse så vi blant annet at vedtakene på et område var i samsvar med forvaltningsloven, men på et annet område var de ikke det.

3.3 Hva gjør vi videre?

I 2014 har vi arbeidet med å utvikle en elektronisk løsning for kommunikasjon med de private skolene. Løsningen, som har fått navnet Tavla, gir alle de private skolene umiddelbar tilgang til blant annet opplysninger om egen skole, tilskudd og pågående tilsyn. Tavla er en felles inngangsport for skolene til Utdanningsdirektoratet, og de vil få færre systemer å forholde seg til. Innsending av årsregnskap eller dokumentasjon i et tilsyn forenkles vesentlig gjennom Tavla, sammenlignet med innsendelse på annen måte. Tavla vil også gi skolene en oversikt over kommunikasjon og saker de har hatt hos Utdanningsdirektoratet.

Figuren under viser et utsnitt av forsiden i Tavla.

The screenshot shows the Tavla web interface. On the left, there is a sidebar with organizational information: ORGANISASJONSNUMMER: [redacted], GODKJENT 2006, STARTET Høst 2006, and Godkjent elevtall for grunnskole: [redacted]. Below this is contact information: a phone icon, a redacted phone number, an email icon, and the email address rektor@[redacted]. At the bottom of the sidebar is the BANKKONTO section with a redacted account number and a link 'Er denne informasjonen feil?'. Below the sidebar is a blue link 'SØK OM ENDRING' with a right-pointing arrow.

The main content area is divided into two sections. The top section is titled 'TILSKUDDSORDNINGER' and contains a table with columns for 'TILSKUDDSORDNINGER', 'TOTALT TILSKUDD', and 'UTBETALT'. The table has three rows of data, with the first two rows having a 'NOK' label in the 'UTBETALT' column. A 'Historikk' link is located below the table.

TILSKUDDSORDNINGER	TOTALT TILSKUDD	UTBETALT
0228-70 Private grunnskoler - elevtilskudd (Vår 2015)	[redacted]	[redacted] NOK
0228-70 Private grunnskoler - elevtilskudd (Høst 2014)	[redacted]	[redacted] NOK
0228-82 Kapitaltilskudd til friskoler, kapital og husl... (2014)	[redacted]	[redacted] NOK

Below the table is a link 'Historikk' with an external link icon. The bottom section is titled 'PÅGÅENDE SAKER' and contains a box for 'TILSYN' with the title 'Årsregnskapstilsyn – 2014'. Below this box is a button 'SEND INN DOKUMENTASJON' and a deadline 'FRIST: 01.06.2015'.

I januar 2015 lanserte Utdanningsdirektoratet RefLex.⁵ RefLex er et nettbasert verktøy som skal gi offentlige skoler og skoleeiere hjelp til å vurdere om egen praksis er i samsvar med regelverket. I 2015 skal vi videreutvikle Tavla til å inneholde den samme egenvurderingsfunksjonaliteten for private skoler, som de offentlige skolene har fått i RefLex. Dette vil gi skolene enklere tilgang til informasjon om kravene i regelverket, og dermed gjøre det lettere for dem å følge regelverket. På en enkel måte kan de selv vurdere praksisen sin på utvalgte tema og iverksette tiltak der de ser at det er nødvendig.

Vi jobber også med veiledningstiltak for å bedre privatskolenes kunnskap om og etterlevelse av regelverket på områder der tilsyn viser mange brudd på regelverket. Vi utarbeider veiledningsmaterieil med utgangspunkt i funn fra tilsynene, og tar opp aktuelle temaer på samlinger for private skoler og fylkesmennene.

Vi arbeider mye med risikovurderinger, både av enkeltstående kilder, kilder som sier noe om en skole, og sektoromspennende kilder, kilder som sier noe om alle de private skolene. Vi vil fortsette arbeidet med risikovurderinger og arbeidet med å utarbeide tilsynene våre slik at de er mest mulig målrettet. På denne måten kan vi innrette tilsynene våre der de kommer mest til nytte, og tilsynene vil oppleves som relevante for skolene som får tilsyn.

⁵ <http://www.udir.no/Regelverk/Tilsyn/reflex/>

Vi vil strukturere, oppdatere og utvikle Udir.no til å bli et nettsted der skoleeiere, skoleansatte, foreldre, elever og andre kan finne relevant informasjon regelverk og tilsyn. Vi ønsker å formidle tilsynsresultatene til skoler og skoleeiere på en måte som gir dem konkret informasjon om hvordan de skal forstå regelverket. At elever og foreldre får tilgang til samme informasjon vil også øke deres mulighet til å bli pådrivere for at lover og regler blir fulgt.

4. Aktiviteten i 2014

4.1 Kort og greit

Tilsyn

I 2014 ble det sendt ut foreløpig tilsynsrapport i 80 tilsyn. I 2014 var 315 skoler godkjent etter privatskoleloven eller voksenopplæringslovens kapittel 4. Vi førte tilsyn med 25 % av skolene som var i drift i 2014. På de 80 skolene gikk det til sammen 9000 elever.

Tilsyn med årsregnskap

Utdanningsdirektoratet gjennomgår hvert år alle de private skolenes årsregnskap. Dette gir verdifull informasjon om skolens økonomi og økonomistyring, og vi bruker opplysningene blant annet når vi foretar risikovurderinger. Vi følger også opp de skolene som ikke følger økonomiforskriften til privatskoleloven.

Andre aktiviteter

I forkant av gjennomføringen av Felles nasjonalt tilsyn 2014–2017, arrangerte vi fem veiledningssamlinger for styret og ledelsen ved de private skolene. Vi har også behandlet klagesaker og fulgt opp innbetalingene fra skolene i de sakene hvor vi har krevd tilbake statstilskudd.

4.2 Tilsynsaktiviteten i tall

Aktiviteten i 2014

I 2014 har vi gjort følgende:

Aktivitet	Antall
Årsregnskapstilsynet	
Tilsyn med årsregnskapet for 2013	306
Tilsyn	
Åpning av tilsyn	80
Foreløpig tilsynsrapport	80
Endelig tilsynsrapport	84
- åpnete tilsyn hvor det ikke ble avdekket lovbrudd	8
Avslutning av tilsyn etter vedtak	81
Klagesaker oversendt til KD	2
Klagesaker avgjort av KD	9

Funn fra tilsyn

Siden skolene er valgt ut på grunnlag av risikovurderinger, er ikke antall regelverksbrudd avdekket under tilsyn, representativt for hele sektoren. Noen tilsyn er åpnet etter mistanke om konkrete brudd på regelverket ved den aktuelle skolen. Mange av tilsynene er åpnet på bakgrunn av mer generelle risikovurderinger. Tilsynene med skolens forvaltningskompetanse ble for eksempel åpnet på bakgrunn av observasjoner fra tidligere tilsynssaker, som tilsa at mange private skoler har mangelfull saksbehandling av enkeltvedtak.

Reaksjoner ved regelverksbrudd

Når en skole bryter en lov eller forskrift, kan vi reagere på fire ulike måter. Se beskrivelse av reaksjonene i vedlegg 1.

Pålegg om retting

72 skoler ble varslet om pålegg om retting. Antall pålegg varierte ut fra tilsyn og funn, men de fleste skolene fikk flere enn ett pålegg. Et av de mest gitte påleggene i 2014 var «Styret ved skolen skal sørge for at det ved beslutninger om inntak og avslag på inntak fattes enkeltvedtak som oppfyller forvaltningslovens kap. IV og V, jf. privatskoleloven § 3-1 sjette ledd. Dette innebærer at enkeltvedtaket skal inneholde informasjon om klageadgang, klagefrist og klageinstans.»

Tilbakebetalingskrav

I to av de 72 sakene ble skolen i tillegg varslet om tilbakebetaling av statstilskudd på henholdsvis kr 235 051 og kr 406 308. Ulovlig inntaksgebyr, for høye skolepenger, utlån av statstilskudd og manglende styrevedtak av skolepengesatsen er andre områder hvor skolene må bli bedre.

Tilbakeholdelse av statstilskudd

I 2014 varslet vi tilbakeholdelse av statstilskudd i 67 saker. Alle sakene dreide seg om at skolen ikke hadde levert årsregnskapet i tide. I fire saker ble statstilskuddet for juli holdt tilbake. Statstilskuddet ble imidlertid utbetalt til skolene da de leverte årsregnskapet.

Tilbaketrekking av godkjenning

Denne reaksjonen ble ikke varslet om eller brukt i 2014.

Tilsyn fordelt etter godkjenningsgrunnlag

Tabellen under viser hvordan tilsynene med de 80 skolene fordelte seg på type skole (grunnlaget for godkjenningen), og tilsynets dekningsgrad innenfor det enkelte godkjenningsgrunnlaget.

Godkjenningsgrunnlag	Ant. skoler	Ant. skoler med tilsyn	2014
Religiøst	92	23	25 %
Anerkjent pedagogisk retning (montessori)	71	18	25 %
Anerkjent pedagogisk retning (steiner)	28	13	46 %
Internasjonale skoler	12	3	25 %
Toppidrett	13	4	31 %
I utlandet	12	0	0 %
Tilrettelagt for funksjonshemmede	14**	4***	29 %
Voksenopplæring	31	3	10 %
Friskoler*	42	12	29 %
Totalt	315	80	25 %

*Godkjent etter eldre lover enn gjeldende lov (skolene har ikke nødvendigvis krav til grunnlag)

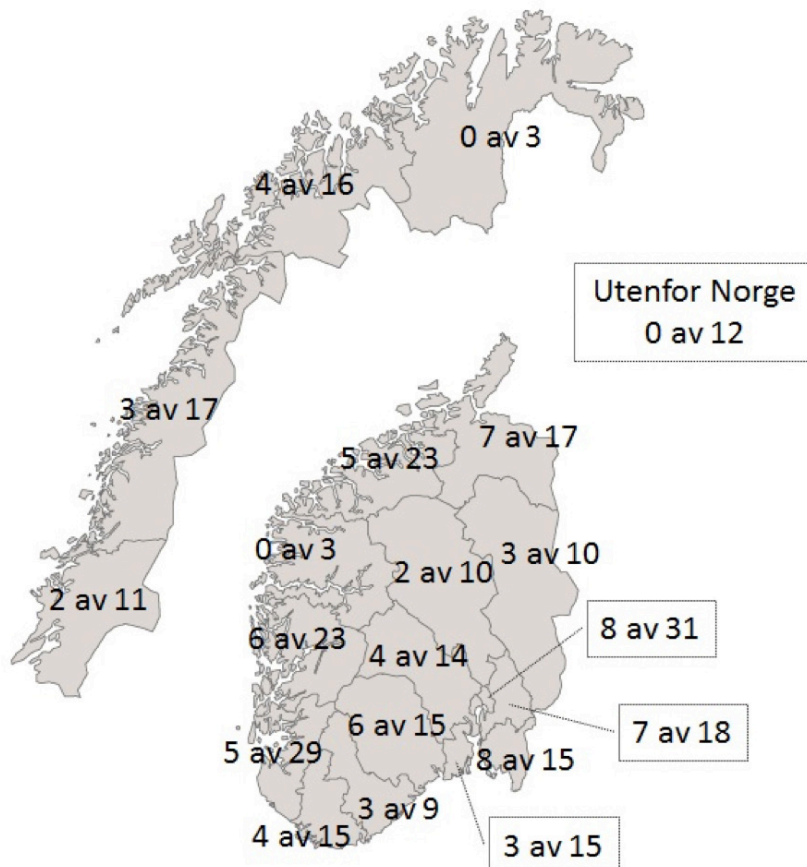
** Ti av skolene er godkjent på to grunnlag

*** To av skolene er godkjent på to grunnlag (religiøst/anerkjent pedagogisk retning (steiner))

Geografisk fordeling

De 80 tilsynene fordeler seg på flertallet av landets fylker.

Figuren under viser antall tilsyn per fylke og totalt antall skoler per fylke.

4.3 Andre oppgaver

Veiledningssamlinger i forbindelse med Felles nasjonalt tilsyn 2014–2017

Felles nasjonalt tilsyn vil si at tilsynet er landsdekkende og omfatter både private og offentlige skoler. Temaet for dette tilsynet er elevenes utbytte av opplæringen, og hovedmålet er å sjekke om elevene får den underveisvurderingen de skal ha og at rektor sikrer at dette gjelder alle skolens elever. I løpet av det første halvåret, gjennomførte vi fem samlinger for styret og ledelsen ved de private skolene. Til sammen deltok 424 deltakere fra de private skolene. De fleste skolene deltok med én eller to deltakere. Samlingene fikk gode tilbakemeldinger fra deltakerne.

Klagesaker

Hvis en skole er uenig i et vedtak fra Utdanningsdirektoratet, har de mulighet til å klage. Når vi behandler klagen, vurderer vi først innholdet i den. Hvis vi er enige i klagen, vurderer vi om vi kan gjøre om på vedtaket og gi skolen medhold. Hvis vi ikke er enige i klagen, skriver vi en innstilling og oversender klagen til Kunnskapsdepartementet (KD). Departementet vurderer deretter vårt opprinnelige vedtak, klagen fra

skolen og vår innstilling. Hvis KD er enige med oss, blir vedtaket stående (stadfestet). Hvis de derimot ikke er enige, kan de enten sende saken tilbake til oss for ny behandling eller endre på vårt opprinnelige vedtak.

I 2014 oversendte vi ni klagesaker til Kunnskapsdepartementet, og de har ferdigbehandlet ni klagesaker.

Status	Resultat
Ferdigbehandlet i KD februar 2014	Vedtak stadfestet
Ferdigbehandlet i KD april 2014	Vedtak stadfestet - gitt utsatt iverksettelse frem til skoleåret 2016/17
Ferdigbehandlet i KD desember 2014	Vedtak stadfestet
Ferdigbehandlet i KD desember 2014	Vedtak stadfestet
Ferdigbehandlet i KD desember 2014	Vedtak stadfestet
Ferdigbehandlet i KD desember 2014	Vedtak stadfestet
Ferdigbehandlet i KD desember 2014	Vedtak stadfestet
Ferdigbehandlet i KD desember 2014	Vedtak stadfestet
Ferdigbehandlet i KD desember 2014	Vedtak stadfestet
Klage oversendt KD november 2014	Under behandling
Klage oversendt KD desember 2014	Under behandling

Internhandel ut over markedspris

I 2012 og 2013 førte vi tilsyn med syv skoler med utbredt handel med nærstående personer og selskaper. Tilsynet var begrenset til regnskapsåret 2011. Vedtakene ble fattet 11. desember 2013, med et totalt tilbakebetalingskrav på 12,7 millioner kroner. Dette var statstilskudd som vi mente ikke hadde kommet elevene til gode, men i stedet gått til skolenes nærstående parter. Alle skolene sendte inn en klage til Kunnskapsdepartementet.

Kunnskapsdepartementet fattet vedtak i klagesakene 19. desember 2014, og alle tilbakebetalingskravene våre ble opprettholdt. Flere av skolene har varslet at de vurderer søksmål.

Spesialundervisning

Vi varslet en skole å rette opp i forhold knyttet til elevenes spesialundervisning. Skolen har ikke tilstrekkelig antall rom tilgjengelig for å kunne gi elevene spesialundervisningen de har krav på. Vi mener imidlertid at det finnes tiltak skolen kan gjøre for å ivareta elevenes rettigheter, som for eksempel leie lokaler, redusere antall elever o.l.

Skolen stiller på sin side spørsmål ved at en sakkyndig vurdering fra PPT (Pedagogisk-psykologisk tjeneste) og et enkeltvedtak fra elevens hjemkommune kan sette som forutsetning at en elev skal ha individuell undervisning eller undervisning i mindre grupper, uten å ta hensyn til romkapasiteten ved skolen der eleven går. Skolen mener også at kommunen ikke oppfyller sin plikt til å dekke utgiftene for spesialundervisningen. Det er Fylkesmannen som har tilsynet med kommunens finansiering av spesialundervisning.

Vedtaket er påklaget, og klagen er sendt til Kunnskapsdepartementet for endelig behandling.

Utleie av internat

I et annet tilsyn avdekket vi at skolen leide ut rom i internatet til andre enn skolens elever gjennom hele året. Dette kan kun gjøres i perioder når elevene ikke er til stede, eller der internatet ikke fungerer som elevenes hjem. Internatet er elevenes bosted og hjem i skoleåret, og elevene, som er mindreårige, har behov for et trygt bomiljø for både seg og sine eiendeler. Skolen mener imidlertid at deres utleie av internatrom ikke har påført skolen noen ekstrakostnader, eller har gått utover elevene ved internatet. Av den grunn har skolen sendt inn en klage som er videresendt til Kunnskapsdepartementet for endelig behandling.

Vedlegg 1: Om metode for gjennomføring av tilsyn

Tema og skoler det skal føres tilsyn med, velges ut fra risikovurderinger (sannsynlighet for at lovkravene ikke oppfylles og eventuelle konsekvenser). Risikovurderingene skal sikre at tilsynsressursene brukes der hvor behovet for tilsyn er størst.

Tilsyn der det avdekkes lovbrudd

Tilsyn der det ikke avdekkes lovbrudd

Utad starter et tilsyn med et brev (varsel om tilsyn) fra Utdanningsdirektoratet, til skolen. I dette brevet informeres skolen om at det skal gjennomføres tilsyn, hvilke lovkrav som vil bli kontrollert og at relevant dokumentasjon må sendes inn.

Vi vurderer dokumentasjonen skolene sender inn og besøker eventuelt skolen, der vi gjennomfører intervjuer med elever, foreldre, ansatte og styret (stedlig tilsyn). Stedlige tilsyn er svært ressurskrevende, både for oss og skolene, men dette kan gi oss viktig informasjon om saken. Stedlige tilsyn gir som regel et bredere bilde av en skoles virksomhet, enn et skriftlig tilsyn.

Skolene får deretter tilbakemelding om våre vurderinger og konklusjoner i en tilsynsrapport. Hvis det ikke er avdekket brudd på regelverket, avsluttes tilsynet. Hvis tilsynet har avdekket regelverksbrudd,⁶ mottar skolen en foreløpig tilsynsrapport der de kan kommentere på rettslig grunnlag og faktiske forhold. Etter å ha mottatt og vurdert skolens kommentarer, skriver vi en endelig tilsynsrapport. Dersom vi har avdekket brudd på regelverket, har den foreløpige tilsynsrapporten status som varsel om vedtak etter forvaltningsloven, og den endelige tilsynsrapporten er et enkeltvedtak. Vedtaket kan påklages til Kunnskapsdepartementet.

⁶ Med regelverksbrudd menes forhold som er i strid med krav som følger av privatskoleloven, forskrifter gitt med hjemmel i loven og krav som stilles i godkjenningen.

Reaksjonsmidler

Vi har fire tilgjengelige reaksjoner ved brudd på privatskoleloven eller krav fastsatt med hjemmel i denne, jf. privatskoleloven § 7-2a:

- Pålegg om retting: Skolen pålegges å endre sin praksis innen en gitt frist.
- Tilbakeholdelse av statstilskudd: Videre statstilskudd holdes igjen inntil skolen har oppfylt et pålegg.
- Tilbakekreving av statstilskudd: Skolen pålegges å betale tilbake statstilskudd som er blitt brukt i strid med regelverket.
- Tilbaketrekking av godkjenningen: Skolen mister retten til å drive privatskole og motta statstilskudd.

Reaksjonene kan brukes hver for seg eller sammen. Den vanligste reaksjonen er pålegg om retting.

Etter den endelige tilsynsrapporten, starter oppfølgingsarbeidet. Vi skal sørge for at alle regelverksbrudd rettes opp. Avhengig av type og omfang av brudd på regelverket, kan oppfølgingsarbeidet være krevende og strekke ut i tid.

Vedlegg 2: Oversikt over gjennomførte tilsyn i 2014

Tilsynsrapportene er publisert på:

www.udir.no/Regelverk/Tilsyn/_Tilsynsrapporter_Private_skoler

Skolens navn	Grunnlag	Fylke	Ant. elever
Aalesund International School	Internasjonalt	Møre og Romsdal	66
Aglo videregående skole	Særskilt tilrettelagt/Religiøst	Nord-Trøndelag	214
Andørja Montessoriskole	Montessori	Troms	42
Bergsbygda Montessoriskole	Montessori	Telemark	55
Bybroen videregående skole AS	Friskole	Sør-Trøndelag	177
Danielsen ungdomsskule Osterøy AS	Religiøst	Hordaland	84
Drammen Montessoriskole	Montessori	Buskerud	54
Eidskog Montessoriskole	Montessori	Hedmark	57
Farsund kristne grunnskole	Religiøst	Vest-Agder	35
Flatanger Montessori Sa	Montessori	Nord-Trøndelag	33
Foreningen Danielsen Intensivgymnas	Religiøst	Hordaland	156
Granly skole	Religiøst	Vestfold	222
Grytestranda Friskule Sa	Montessori	Møre og Romsdal	51
Hesnes skole Montessoriskolen i Grimstad	Montessori	Aust-Agder	55
Hoppensprett Akademiet AS	Religiøst	Akershus	114
Jærtun Lutherske Friskule	Religiøst	Rogaland	102
Kilebygda Montessoriskole Sa	Montessori	Telemark	24
Kragerø Kunstskele	Voksenopplæring	Telemark	16
Kvs-Bygland	Religiøst	Aust-Agder	51
Ljabruskolen - Steinerskole	Særskilt tilrettelagt/Steiner	Oslo	11
Lukas videregående skole AS	Religiøst	Sør-Trøndelag	117
Løkken Verk Montessoriskole Sa	Montessori	Sør-Trøndelag	90
Lørenskog friskole	Religiøst	Akershus	102
Molde Friskole	Religiøst	Møre og Romsdal	54
Natur videregående skole	Friskole	Oslo	177
Nidelven skole Adventistsamf. Grunnsk.	Religiøst	Sør-Trøndelag	28

Skolens navn	Grunnlag	Fylke	Ant. elever
Nordborg Skoler AS	Religiøst	Troms	189
Norges Toppidrettsgymnas Bærum AS	Toppidrett	Akershus	285
Norges Toppidrettsgymnas Geilo	Toppidrett	Buskerud	96
Norges Toppidrettsgymnas Lillehammer AS	Toppidrett	Oppland	264
Noroff vdg - Oslo AS	Friskole	Oslo	65
Noroff vdg skole - Fredrikstad AS	Friskole	Østfold	86
Noroff vdg skole - Kristiansand AS	Friskole	Vest-Agder	88
Noroff vdg skole - Stavanger AS	Friskole	Rogaland	38
Norsk Fotterapeutskole	Friskole	Vest-Agder	30
Oppdal Kristne grunnskole (Tågvollan skole)	Religiøst	Sør-Trøndelag	35
Plus-skolen BA	Friskole	Østfold	53
Rombak Privatskole forening	Montessori	Nordland	27
Rudolf Steinerskolen i Lørenskog	Steiner	Akershus	165
Sandøya Montessoriskole	Montessori	Telemark	52
Seiersborg videregående skole AS	Særskilt tilrettelagt	Østfold	80
Sonans videregående skole Bergen AS	Friskole	Hordaland	174
St Paul skole	Religiøst	Hordaland	344
St. Franciskus skole	Religiøst	Aust-Agder	237
St. Sunniva	Religiøst	Oslo	543
Steinerskolen i Asker	Steiner	Akershus	179
Steinerskolen i Hurum	Steiner	Buskerud	94
Steinerskolen i Stavanger	Steiner	Rogaland	243
Steinerskolen i Tromsø	Steiner	Troms	92
Steinerskolen i Trondheim	Steiner	Sør-Trøndelag	267
Steinerskolen i Vestfold	Steiner	Vestfold	290
Steinerskolen i Ålesund	Steiner	Møre og Romsdal	45
Stiftelsen Nyskolen i Oslo	Friskole	Oslo	93
Stiftelsen Rudolf Steinerskolen i Moss	Steiner	Østfold	156
Stiftelsen Rudolf Steinerskolen Nesodden	Steiner	Akershus	274

Skolens navn	Grunnlag	Fylke	Ant. elever
Stiftelsen Steinerskolen i Indre Østfold	Steiner	Østfold	124
Stiftelsen Steinerskolen Oslo Øst	Steiner	Oslo	234
Stiftelsen Steinerskolen på Øvre Romerike/Eidsvoll	Steiner	Akershus	58
Stiftelsen Østerbo videregående skole	Særskilt tilrettelagt	Østfold	55
Stiftinga Hardanger Kunstsule	Voksenopplæring	Hordaland	13
Stiftinga Venabygd Grendeskule	Montessori	Oppland	53
Straumfjordnes skole	Religiøst	Troms	70
Strykejernet Kunstsule AS	Voksenopplæring	Oslo	102
Sørhåland Privatskole AS	Religiøst	Rogaland	105
Telemark International School	Internasjonalt	Telemark	159
Tinn Montessoriskole	Montessori	Telemark	35
Torderød skole Adventistkirkens grunnskole	Religiøst	Østfold	72
Trondheim International School	Internasjonalt	Sør-Trøndelag	199
Trysil Montessoriskole Sa	Montessori	Hedmark	26
Tyrifjord videregående skole	Religiøst	Buskerud	199
Vennesla Musikkgymnas	Religiøst	Vest-Agder	90
Vike Friskule SA	Montessori	Møre og Romsdal	60
Vinterlandbruksskolen i Ryfylke	Friskole	Rogaland	21
Wang Toppidrett Tønsberg AS	Toppidrett	Vestfold	207
Ølve Montessoriskule Sa	Montessori	Hordaland	36
Ørsnes privatskole	Religiøst	Nordland	54
Østfold Møbelsnekkerskole AS	Friskole	Østfold	12
Østmarka skole	Religiøst	Oslo	98
Østre Trysil Montessoriskole Sa	Montessori	Hedmark	25
Åse og Omegn Privatskolelag	Montessori	Nordland	54

Kort om Utdanningsdirektoratet

Utdanningsdirektoratet er en etat for barnehage, grunnskole og videregående opplæring under Kunnskapsdepartementet. Arbeidsfeltet vårt er bredt, og spenner fra læreplaner og rammeverk, eksamen og analyser til regelverk og tilsyn.

Utdanningsdirektoratet er den overordnede nasjonale, faglige myndigheten for tilsynsarbeid.

Utdanningsdirektoratet